

6.11 Sigurnost podataka i statistička povjerljivost	IT PODRŠKA, STANDARDI I ALATI ZA STATISTIČKU PROIZVODNJU
6.11.01 Sigurnost i zaštita podataka	
Poglavlje VII. - ADMINISTRATIVNA PODRŠKA	
7. ADMINISTRATIVNA PODRSKA	Upravljanje IT infrastrukturom
7.01 Održavanje i razvoj IT sistema	
7.01.01 Administracija i održavanje IT opreme	
7.01.02 IT podrška	

FEDERALNO MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA

569

Na osnovu člana 37. stav (2) Zakona o stočarstvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 66/13), federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva donosi

PRAVILNIK O PČELARSTVU

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet)

Ovim Pravilnikom propisuju se način i uslovi za držanje, premještanje, zaštita pčelinjih zajednica, evidencija pčelinjaka i pčelinje paše i druga pitanja koja su od značaja za oblast pčelarstva na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija BiH).

Član 2.

(Definicije)

U ovom Pravilniku su u upotrebi pojmovi sa slijedećim značenjima:

- a) "pčelarstvo" u smislu ovog Pravilnika je grana poljoprivrede u kojoj se uzgaja i iskorištava medonosna pčela za dobivanje pčelarskih proizvoda (pčelinji med, pčelinji vosak, pčelinji otrov, matična mlijec, cvjetni prah, propolis, rojevi i matice) i ostvarivanje indirektnih koristi (oprašivanje biljnih vrsta i održivosti ekosistema);
- b) "pčelinja zajednica" je roj pčela u košnici sa pripadajućim sačem, koji se sastoji od jedne matice, radilica i trutova tokom proizvodne sezone;
- c) "pčelinjak" je geografski ograničen prostor na kojem se nalaze pčelinje zajednice;
- d) "stacionarni pčelinjak" je pčelinjak na kojem pčelinje zajednice borave tokom cijele godine;
- e) "seleći pčelinjak" je pčelinjak koji pčelar u sezoni cvatnje medonosnog bilja seli s pašu na pašu;
- f) "pčelar" je fizičko lice, obrtnik ili pravno lice koje se bavi registriranim djelatnošću uzgoja pčela i posjeduje biološke (proizvodne jedinke) i tehničke kapacitete za pčelarstvo;
- g) "pčelinja paša" je medonosno bilje na određenom prostoru koje posjećuju pčele zbog skupljanja nektara, medne rose, propolisa i polena;
- h) "prostorno nepredvidljiva paša" je paša na medonosnom bilju, gdje ga obično nema;
- i) "katastar pčelinjih paša" je baza podataka o prostornom rasporedu pčelinjih paša i pčelinjih zajednica;
- j) "pčelinji proizvodi" su: med, vosak, pelud, matična mlijec, propolis i pčelinji otrov;
- k) "zarazna bolest pčela" je bolest koja nastaje djelovanjem virusa, bakterija i drugih mikroorganizama, te

- parazita koje isključivo napadaju pčelinje društvo (bolest legla, bolest odraslih pčela i bolest matice);
- l) "pčele" podrazumijevaju pčele radilice, trutovi i matice;
- m) "stajalište pčelinjaka" je unaprijed odobrena mikro lokacija na koju pčelari dovoze svoje pčelinje zajednice radi ispaše;
- n) "apitehničke mjere" su postupci u savremenoj tehnologiji pčelarstva (uzimljavanje pčelinjih društava, prehrana, proširenje legla i gnijezda, sprečavanje prirodnog rojenja, vještačko razrojavanje, uzgoj pčelinjih matica i slično);
- o) "košnica" je nastamba koja sadržava zajednicu pčela medarica, koja se koristi za proizvodnju meda, ostalih proizvoda pčelarstva ili rasplodnog materijala pčela medarica i sve elemente potrebne za njihovo prezimljavanje;
- p) "leto" je otvor na košnici (ulaz u košnicu);
- r) "pčelarske organizacije" su pravna lica registrovana na osnovu Zakona o udruženjima i fondacijama ("Službene novine Federacije BiH", broj 45/02);
- s) "registrovani pčelinjaci" je baza podataka o broju pčelinjih zajednica, pčelinjaka i pčelara u Federaciji BiH.

Član 3.

(Pčelarske organizacije)

- (1) Pčelarske organizacije predstavljaju udruženja pčelara (udruženja, društva, savezi i dr.) koja se osnivaju u skladu sa Zakonom o udruženjima i fondacijama ("Službene novine Federacije BiH", broj 45/02).
- (2) Pčelarske organizacije su obavezne pružati stručnu pomoć pčelarima, promovisati pčelarstvo i stvarati uslove za njegov razvoj i uz to:
  - a) najmanje jednom godišnje organizovati edukaciju pčelara,
  - b) sudjelovati na izložbama i takmičenjima o kvaliteti pčelinjih proizvoda,
  - c) redovno raditi na medijskom podizanju svijesti o općekorisnim ulogama pčela i provoditi zajedničke aktivnosti sa udruženjima proizvođača voća i povrća oko edukacije i širenja svijesti o značaju pčelarstva i zaštiti pčela od trovanja za razvoj voćarske i povrtarske proizvodnje,
  - d) pružati pomoći lokalnoj zajednici oko registra pčelinjaka, katastra pčelinjih paša i pašnog reda,
  - e) međusobno i u saradnji sa odgovarajućim naučno-stručnim ustanovama raditi na proširenju medonosnog bilja u cilju obogaćivanja pčelinjih paša.

POGLAVLJE II. USLOVI ZA DRŽANJE I UZGOJ PČELA

Član 4.

(Uzgoj pčela)

- (1) U Federaciji BiH koristi se samo vrsta pčela *Apis mellifera* (Linnaeus).
- (2) Za unaprjeđenje pčelarstva kroz očuvanje biološke raznolikosti autohtone rase pčela, dozvoljava se samo uzgoj i nabavka matice sive pčele *Apis mellifera carnica* (Pollman).

Član 5.

(Program razvoja pčelarstva)

- (1) Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljem tekstu: Federalno ministarstvo) će izraditi Program razvoja pčelarstva u Federaciji BiH najkasnije godinu dana od dana objavljivanja ovog Pravilnika.
- (2) Program razvoja pčelarstva u Federaciji BiH treba da obuhvati slijedeće ciljeve:
  - a) povećanje produktivnosti i proizvodnje u pčelarstvu,

- b) unapređenje kvalitete i plasman pčelinjih proizvoda,
- c) unapređenje zdravstvenog stanja pčela i smanjenje rizika od trovanja pčela,
- d) očuvanje postojćih, povećanje i bolje iskorištanje površina medonosnog bilja.

Član 6.

(Dužnosti pčelara)

- Pčelar je dužan brinuti se za pčelinje zajednice, te vršiti:
- a) zaštitu pčela i njenih staništa (redovna kontrola i opskrba pčelinjih zajednica),
  - b) obavezno najmanje jednom godišnje prisustovati predavanjima radi unapređenja svojih znanja i vještina iz područja pčelarstva,
  - c) primijeniti savremene apitehničke mjere, radi sprečavanja pojave i širenja bolesti pčela,
  - d) osigurati sve potrebne mjere radi sprečavanja mogućih šteta od domaćih i divljih životinja na pčelinjaku.

Član 7.

(Smještaj pčelinjaka)

- (1) Pčelar je dužan postaviti pčelinjak tako da pčele ne smetaju najbližim susjedima, prolaznicima, stoci i javnom prometu, a u skladu sa članom 8. ovog Pravilnika.
- (2) Ako su pčele na ispaši postavljene u blizini kategorisanog puta, potrebno je, lijevo i desno od fronta postavljenih košnica, staviti ploče dimenzije ne manje od 500 x 500 mm sa naznakom: "Pažnja! Pčele na ispaši".
- (3) Svaki pčelinjak mora biti uvijek na vidljivom mjestu obilježen oznakom za obilježavanje pčelinjaka u skladu sa članom 13. ovog Pravilnika.

Član 8.

(Uslovi za smještaj pčelinjaka)

- (1) Stacionirani i seleći pčelinjak mora se postaviti na udaljenosti najmanje:
  - a) 100 metara od proizvođačkih i preradivačkih pogona i javnih objekata (škole, vrtići, igrališta...),
  - b) 20 metara od kategorisanog puta ili granice susjedne parcele, odnosno najmanje 10 metara ako između pčelinjaka i kategorisanog puta, postoji prepreka visine 2,20 metra (zid, objekat, gusto zasađena stabla, živa ograda, ograda bez otvora i drugo),
  - c) 500 metara od prvog susjednog pčelinjaka u nenaseljenom području,
  - d) 100 metara od prvog susjednog pčelinjaka, koji se nalazi u naseljenom mjestu,
  - e) ako u pčelinjaku ima više od 40 pčelinjih zajednica udaljenost od izletne strane do ruba kategorisanog puta ili međe tudeg zemljišta mora biti najmanje 50 metara.
- (2) Iznimno od odredbe stava (1) ovog člana udaljenost od susjednog pčelinjaka može biti i manja ako se pčelari susjednih pčelinjaka ili vlasnici susjednih parcela o tome pisano saglase.
- (3) Stacionirani i seleći pčelinjak se može postaviti u zaštićenom području pod uslovima koje odredi upravljač zaštićenog područja.
- (4) Iznimno od odredbi stava (1) ovog člana stacionirani pčelinjak se može postavljati u gusto naseljenoj gradskoj zoni, uz saglasnost općinske službe.

POGLAVLJE III. EVIDENCIJA PČELARA I PČELINJAKA

Član 9.

(Registar pčelara i pčelinjaka)

- (1) Evidencija pčelara i pčelinjaka vodi se u Registru pčelara i pčelinjaka integrisanim sa bazom podataka Registra

poljoprivrednih gazdinstava i Registra klijenata u Federaciji (u daljem tekstu: RPG i RK),

- (2) Upis u Registar pčelara i pčelinjaka je obavezan za sve pčelare i pčelinjake na teritoriju Federacije BiH.
- (3) Uslov za upis u Registar pčelara i pčelinjaka na teritoriju Federacije BiH je prethodna registracija gazdinstva u RPG.
- (4) Prijava za upis u Registar pčelara i pčelinjaka podnosi se nadležnoj općinskoj službi na propisanom obrascu koji se nalazi u Prilogu II ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.
- (5) Podatke iz čl. 11. i 12. ovog Pravilnika u Registar pčelara i pčelinjaka unosi nadležna općinska služba.
- (6) Nadležna općinska služba izdaje potvrdu o upisu u Registar pčelara i pčelinjaka, a koja se preuzima iz aplikacije za vođenje Registra.
- (7) Registar pčelara i pčelinjaka vodi i održava Federalno ministarstvo.
- (8) Do uspostave Registra iz stava (1) ovog člana, evidencija o pčelarima i pčelinjacima vodit će se kroz RPG.
- (9) Registar pčelara i pčelinjaka će se uspostaviti najkasnije u roku od 6 mjeseci od stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Član 10.

(Jedinstveni identifikacijski broj pčelinjaka)

- (1) Upisom u Registar pčelara i pčelinjaka, svakom pčelinjaku dodjeljuje se jedinstveni identifikacijski broj pčelinjaka (u daljem tekstu: JIBP), a koji se obavezno koristi u svakoj daljoj komunikaciji u vezi sa pčelinjakom i pčelarom.
- (2) Pčelar može imati jedan ili više pčelinjaka.
- (3) Unutar pčelinjaka pčelar je obavezan označiti svaku pčelinju zajednicu odnosno košnicu brojem, koji predstavlja internu oznaku.
- (4) Ako se mijenja vlasništvo pčelinjaka ili prestane sa pčelarstvom na registriranom pčelinjaku, JIBP se poništava i ne može se dodijeliti drugom pčelinjaku.
- (5) JIBP predstavlja jedinstvenu alfanumeričku šifru koja se sastoji od devet cifara i jedinstvena je na teritoriju Federacije BiH.

Član 11.

(Sadržaj Registra pčelara i pčelinjaka)

Registar pčelara i pčelinjaka sadrži slijedeće podatke:

- a) broj iz Registra poljoprivrednog gazdinstva (broj RPG);
- b) jedinstveni identifikacijski broj pčelinjaka (JIBP);
- c) ime i prezime fizičkog ili naziv pravnog lica, adresu, telefon, jedinstveni matični broj (JMB) pčelara ili ID za pravno lice i JMB odgovornog lica;
- d) ukupan broj pčelinjih zajednica i tip košnica;
- e) katastarsku općinu, katastarski broj parcele i geografske koordinate parcele (GPS) za svaki pčelinjak;
- f) tip pčelinjaka (stacionarni, pokretni).

Član 12.

(Ažuriranje podataka)

- (1) Svaku promjenu u odnosu na podatke iz prijave u Registar pčelara i pčelinjaka, osim broja pčelinjih zajednica, pčelar je dužan prijaviti nadležnoj općinskoj službi u roku od 30 dana od dana nastale promjene.
- (2) Prijava o broju pčelinjih zajednica na dan 15.10. prethodne godine i 15.4. tekuće godine vrši se u nadležnoj općinskoj službi najkasnije do 15.5. tekuće godine na obrascu koji se nalazi u Prilogu III ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Član 13.

(Postupak obilježavanja)

- (1) Postupkom obilježavanja i evidentiranja, svaki pčelinjak se obilježi dodjeljnim JIBP iz Registra pčelara i pčelinjaka.

- (2) Obilježavanje pčelinjaka vrši se identifikacijskom pločom.
- (3) Identifikacijska ploča za obilježavanje pčelinjaka je najmanje visine 300 mm i dužine 400 mm.
- (4) Identifikacijska ploča mora sadržavati sljedeće podatke:
  - a) ime i prezime ili naziv obrta ili pravnog lica;
  - b) adresa, telefonski broj vlasnika;
  - c) oznaku Federalnog ministarstva - "FMPVŠ";
  - d) JIBP iz Registra pčelara i pčelinjaka;
  - e) podaci se ispisuju slovima visine do 30 mm latiničnim pismom.
- (5) Izradu i postavljanje identifikacijske ploče na pčelinjaku provodi vlasnik.

POGLAVLJE IV. PRESELJAVANJE PČELA

Član 14.

(Uslovi za selidbu pčela)

- (1) Pčele se mogu seliti zbog ispaše ili prodaje samo iz područja slobodnih od zaraznih bolesti i na području nezaražena pčelinjim bolestima.
- (2) Svaku pošiljkui preseljenje pčela mora pratiti svjedodžba o zdravstvenom stanju životinja.

Član 15.

(Zahtjev za smještaj selećeg pčelinjaka)

- (1) Pčelar koji premješta svoj pčelinjak na mjesto u teritoriju Federacije BiH, dužan je posjedovati rješenje o odobrenju za smještaj pokretnog pčelinjaka u skladu sa ovim Pravilnikom.
- (2) Rješenje iz stava (1) ovog člana donosi općinska služba na čiju teritoriju se dovozi pčelinjak, a na osnovu obrasca zahtjeva za odobravanje smještaja pokretnog pčelinjaka koji se nalazi u Prilogu I. ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.
- (3) Zahtjev za donošenje rješenja iz stava (2) ovog člana sadrži:
  - a) ime i prezime, odnosno naziv vlasnika pčelinjaka;
  - b) jedinstveni identifikacioni broj pčelinjaka;
  - c) broj pčelinjih društava/košnica koje se prevoze;
  - d) polazno mjesto i odredište na koje se sele pčelinja društva;
  - e) vrijeme boravka pčela na traženoj lokaciji;
  - f) ime i prezime pratioca pčela.
- (4) Uz zahtjev iz stava (2) ovog člana, pčelar prilaže:
  - a) pismenu saglasnost vlasnika, odnosno korisnika zemljišta na kojem će biti postavljen pčelinjak,
  - b) svjedodžbu o zdravstvenom stanju pčela.

Član 16.

(Dozvola za smještaj pčelinjaka)

- (1) Općinska služba je dužna u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, odobriti ili odbiti postavljenje pčelinjaka na traženu lokaciju.
- (2) Smatra se da je dozvoljeno smještanje pčelinjaka na traženom području ako se u propisanom roku iz stava (1) ovog člana ne izda saglasnost ili ne obavijesti pčelar.
- (3) U slučaju moguće ugroženosti pčelinjih zajednica od požara, poplave i slično, pčelar može da preseli pčelinjak bez odlaganja o čemu odmah pisanim putem obavještava nadležnu općinsku službu.
- (4) Ne može se zabraniti doseljavanje pčelinjih zajednica na određena područja ukoliko su ispunjeni uslovi iz čl. 8. i 15. stav (4) ovog Pravilnika, osim u slučaju prenatrpanosti prema planu ispaše općinskih službi ili zbog zaraznih bolesti pčela koje utvrdi nadležni veterinarski inspektor.

Član 17.

(Uslovi korištenja zemljišta za ispašu pčela)

- (1) Pčelar je obavezan imati pisani saglasnost vlasnika ili korisnika zemljišta za ispašu pčela na njegovom zemljištu,

ukoliko se pčelinja ispaša ne odvija na zemljištu koje je u vlasništvu pčelara.

- (2) Ako korisnik ispaše prouzroči materijalnu štetu vlasniku zemljišta, vlasnik zemljišta može tražiti da se pčelinjak ukloni. Korisnik ispaše u tom slučaju je dužan ukloniti pčelinjak i nadoknaditi pričinjenu štetu.

Član 18.

(Korištenje državnog pašnjaka)

- (1) Korištenje pašnjaka u državnom vlasništvu uređuje nadležna općinska služba u saradnji sa kantonom na čijem se području nalazi pašnjak.
- (2) Kod utvrđivanja uslova iz stava (1) ovog člana, moraju se osigurati zaštita i uredjenje pčelinjih pašnjaka, kao i opravdani interesi korisnika pašnjaka.

Član 19.

(Odbjegli roj pčela)

- (1) Vlasnik, odnosno korisnik zemljišta dužan je omogućiti pčelaru praćenje i hvatanje odbjeglog roja.
- (2) Ako odbjegli roj vlasnik ne skine u roku od 24 sata smatra se da vlasnik nije poznat.

Član 20.

(Pčelarska vozila)

- (1) Pčelarska vozila namijenjena i konstrukcijski prilagođena za prijevoz pčela, registracija, tehnički uslovi korištenje regulisana su Zakonom o sigurnosti saobraćaja u BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 6/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13 i 8/17) i podzakonskim propisima koje donosi Federalno ministarstvo prometa i komunikacija.
- (2) Općinska služba će u saradnji sa udruženjima pčelara voditi evidenciju pčelarskih vozila, a ista će sadržavati podatke o pčelaru, vrsti vozila, karakteristikama vozila, kao i drugim neophodnim podacima o utvrđivanju statusa vozila.

Član 21.

(Prijevoz pčela)

- (1) Pčele je dozvoljeno prevoziti u odgovarajućim prijevoznim sredstvima, pri čemu leta i stabilnost košnica tokom prijevoza, zbog sigurnosti saobraćaja, zašite ljudi i dobrobiti pčela, moraju biti osigurana na način da pčele ne mogu izlaziti iz košnica.
- (2) Pčelinje zajednice koje se sele na ispašu moraju obavezno imati pratioca pčelara.
- (3) Paketni rojevi i matice s pčelama pratiljama koje se prevoze ne trebaju imati pratioca.

POGLAVLJE V. KATASTAR PČELINJIH PAŠA

Član 22.

(Pašni red i katastar pčelinje paše)

- (1) Pčelinja paša se organizira u okviru prirodnih i drugih mogućnosti za iskorištanje na određenom području i mora biti uredena sa pašnim redom ili planom i rasporedom pčelinjih zajednica na sezonske ispaše općinskih službi.
- (2) Katastar pčelinjih paša je baza podataka o prostornom rasporedu i procentualnom učešću medenosnog bilja i pčelinjih zajednica i obavezna je podloga za uređivanje ispašnog reda između pčelara.

Član 23.

(Sadržaj katastra)

- (1) Katastar pčelinje paše uspostavlja i vodi Federalno ministarstvo u saradnji sa nadležnim općinskim službama.
- (2) Unos i ažuriranje podataka u Katastar pčelinje paše vrši nadležna općinska služba u saradnji sa udruženjima pčelara sa područje općine.
- (3) Katastrom pčelinjih paša se određuje:
  - a) raspored i hektarska površina pašnog izvora u ukupnom biljnom sastavu na tom području;

- b) priroda ispaše, koja može biti opršivački servis, razvojna ispaša, ekonomski ispaša, ili ispaša za održavanje koja omogućuje prezimljavanje ili dopunjavanje zimskih zaliha za pčele;
  - c) predviđeno vrijeme medenja;
  - d) smještaj svih stalnih pčelinjaka na tom području i tačan broj košnica;
  - e) preporučeni broj košnica koje se mogu doseliti i preporučene lokacije na tom području u vrijeme pojedinih ispaša.
- (4) Katastar pčelinjih paša će se uspostaviti najkasnije u roku od 5 godina, odnosno kada se uspostave tehnički uslovi za njegovu izradu.
- (5) Nadležne općinske službe će, do uspostave katastra pčelinjih paša, u saradnji sa udruženjem pčelara napraviti Plan i raspored pčelinjih zajednica na sezonske ispaše imajući u vidu kapacitet određenih lokacija i stanje pčelinjih ispaša te o tome obavijesti pčelare najbržim putem.

POGLAVLJE VI. ZAŠTITA PČELA OD SREDSTAVA ZA ZAŠTITU BILJA

Član 24.

(Mjere zaštite)

- (1) Korištenje sredstava za zaštitu bilja provodi se u skladu sa Pravilnikom o obavezama korisnika fitofarmaceutskih sredstava ("Službeni glasnik BiH", broj 101/2012).
- (2) Pčelar je dužan poduzeti mjere zaštite pčelinjih zajednica nakon dobivanja obavještenja o hemijskom tretiranju bilja u okolini pčelinjaka.
- (3) Ako vlasnik pčelinjaka ne poduzme mjere zaštite iz prethodnog stavka, nema pravo zahtijevati naknadu štete koja bi mogla nastati uginućem pčela.
- (4) Proizvodni pogoni koji se bave preradom voća, grožđa i drugih sličnih proizvoda, kad su u stanju štetnim za zdravlje pčela (vrenje i slično) moraju korištenu onečišćenu ambalažu držati u zatvorenim prostorijama ili je na drugi način učiniti nedostupnim pčelama.

POGLAVLJE VII. SUZBIJANJE PČELINJIH BOLESTI

Član 25.

(Briga o zdravstvenom stanju pčela)

Pčelar je dužan trajno voditi brigu o zdravstvenom stanju pčelinjih zajednica tako da:

- a) provodi redovnu kontrolu stanja pčelinjih zajednica,
- b) održava higijenu na pčelinjaku i pri radu sa pčelama,
- c) osigurava pčelinjim zajednicama redovnu opskrbu kvalitetnom hranom i čistom vodom,
- d) redovno vodi brigu o stupnju napadnosti pčelinjih zajednica sa varoom i provodi potrebna liječenja protiv varoe,
- e) vodi evidenciju svih aktivnosti za svaku pčelinju zajednicu,
- f) vodi brigu o kvaliteti pčelinjih matica,
- g) poduzima posebne mjere radi sprečavanja pojave grabeži,
- h) izlučuje bolesne pčelinje zajednice, koje se nikad ne smiju povezati sa drugim zajednicama,
- i) osigurava odgovarajući volumen košnice u odnosu na snagu pčelinje zajednice
- j) uzimljava zdrave i jake pčelinje zajednice.

Član 26.

(Kontrola zdravstvenog stanja pčela)

- (1) Pčelar je obavezan educirati se za poznavanje simptoma najznačajnijih bolesti i štetnika pčela.

- (2) Prilikom svakog pregleda pčelinjih zajednica, pčelar treba redovno pratiti moguće simptome koji ukazuju na prisustvo neke od bolesti ili štetnika te uz pojavu sumnje na bolest obavijestiti veterinaru odnosno poduzeti mjere za preventivno djelovanje.
- (3) Udruženja i Savez pčelara posebno vode brigu o upoznavanju pčelara sa najznačajnijim bolestima i štetnicima, sistemskom praćenju kretanja bolesti i štetnika, gubitaka pčelinjih zajednica te zakonskim propisima o zaštiti pčela od bolesti.

Član 27.

(Suzbijanje bolesti pčela)

- (1) Suzbijanje zaraznih pčelinjih bolesti je obaveza vlasnika pčelinjih zajednica, veterinarske organizacije i veterinarske inspekcije.
- (2) U slučaju pojave prvih znakova opasnih zaraznih bolesti (Američka gnjiloča i dr.) ili sumnje na bolest, pčelar je dužan odmah:
  - a) prijaviti nadležnoj veterinarskoj organizaciji sumnju na oboljenje,
  - b) omogućiti nesmetani rad organa, koji vrši pregled pčela po nalogu veterinarske inspekcije i pružati mu svu potrebnu pomoć.
- (3) Pčelari su obavezni provoditi mjere zaštite pčela propisane Programom mjera zdravstvene zaštite životinja i njihovog provođenja u tekućoj godini koji donosi nadležni organ u BiH.
- (4) Pčelarske organizacije sarađuju sa veterinarskom inspekcijom kod provođenja preventivnih mjer u cilju sprječavanja pojave pčelinjih bolesti.

Član 28.

(Primjena uputstva o lijeku)

Pčelari su obavezni, u cilju zaštite zdravlja ljudi i životne sredine:

- a) pri liječenju pčelinjih bolesti upotrebljavati registrovane lijekove na osnovu uputstva, odnosno odluke veterinarske službe, kako bi se spriječilo njihovo prisustvo u medu i drugim pčelinjim proizvodima;
- b) stavljati u promet samo one pčelinje proizvode koji ne mogu ugroziti zdravje ljudi u skladu sa Pravilnikom o medu i drugim pčelinjim proizvodima ("Službeni glasnik BiH", br. 37/09, 65/10 i 25/11).

POGLAVLJE VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 29.

(Provođenje pravilnika)

- (1) Nadležni organi će pratiti provođenje odredbi ovog Pravilnika u skladu sa čl. 52., 53. i 54. Zakona o stočarstvu ("Službene novine Federacije BiH", broj: 66/13).
- (2) Propisi koji uređuju ovu oblast doneseni od strane kantona i općina moraju se uskladiti sa ovim Pravilnikom u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Član 30.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 03-1-24/1-658-1/18

18. aprila 2018. godine

Sarajevo

Ministar
Mr. sci. Šemsudin Dedić, s. r.

PRILOG I

Ime i prezime/naziv pčelara

Jedinstveni identifikacioni broj pčelinjaka (JIBP)

Adresa

Telefon

Općinska služba _____ Općina _____

ZAH T JEV

za odobravanie za smieštaj pokretnog pčeliniaka

Obraćam Vam se ovim zahtjevom da mi u skladu sa važećim propisom, odobrite smještaj pokretnog pčelinjaka na teritoriji općine .

Želim preseliti pčelinjak sa lokacije:

Općina		Broj pčelinjih društava/košnica	
Katastarska općina		Katastarska čestica broj	

Na sljedeću lokaciju:

Općina		Broj pčelinjih društava/košnica	
Katastarska općina		Katastarska čestica broj	
GIS X i Y koordinate			
Planirano vrijeme boravka pčela na traženoj lokaciji	Od:	Do:	Ukupno dana

Predviđena relacija, tj. trasa puta kojom se namjerava prevoziti pčelinjak

---

Ime i prezime pratioca pčela

IZJAVA

Pod punom moralnom, materijalnom i krivičnom odgovornošću izjavljujem da pčele u navedenom pčelinjaku ne sadrže promjene karakteristične za bolest Američka gnjiloča pčelinjeg legla.

U _____, dana ____ 20 ____ godine.

Podnositac zahtjeva:

**Prilog: Saglasnost vlasnika zemljišta
Svjedodžba o zdravstvenom stanju pčela**

PRILOG II**Obrazac za upis/brisanje podataka u Registru pčelara i pčelinjaka Federacije BiH**

Jedinstveni broj poljoprivrednog gazdinstva BPG :												
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

JMB pčelara ili ID broj za obrte i pravna lica:												
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Ime i prezime / Naziv pravnog lica:	
Općina i kanton prebivališta / Sjedišta:	
Adresa:	
Telefon Fax E-mail:	
Odgovorno lice: (ispunjavaju obrti i pravni subjekti)	
JMB odgovornog lica (ispunjavaju obrti i pravni subjekti)	

Stalne lokacije pčelinjaka:

Općina	katastarska općina	Broj parcele	GPS X;	GPS Y;	Broj košnica	Tip (stacionarni / seleći)

Broj pčelinjih zajednica i tipovi košnica - LR DB Nukleusi AŽ Ostale Pletare i sl

Tip košnice (svi pčelinjaci ukupno)	Broj pčelinjih zajednica
LR	
DB	
AŽ	
UKUPNO ZAJEDNICA:	

U _____, ____ 201 ____ godine.

Pčelar :

Općinski službenik

PRILOG III

Obrazac za promjenu podataka u Registru pčelara i pčelinjaka FBiH

Jedinstveni broj poljoprivrednog gazdinstva BPG :

Stalne lokacije pčelinjaka:

Broj pčelinjih zajednica i tipovi košnica - LR DB Nukleusi AŽ Ostale Pletare i sl

Tip košnice (svi pčelinjaci ukupno)	Broj pčelinjih zajednica
LR	
DB	
AŽ	
UKUPNO ZAJEDNICA:	

U . 201 qodine.

Pčelar:

Općinski službenik

Temeljem članka 37. stavak (2) Zakona o stočarstvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 66/13), federalni ministar poljoprivrede, vodoprirede i šumarstva donosi

PRAVILNIK O PČELARSTVU

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 1. (Predmet)

Ovim Pravilnikom propisuju se način i uvjeti za držanje, premještanje, zaštita pčelinjih zajednica, evidencija pčelinjaka i pčelinje paše i druga pitanja koja su od značaja za oblast pčelarstva na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Federacija BiH).

Članak 2. (Definicije)

U ovom Pravilniku su u uporabi pojmovi sa sljedećim značenjima:

- a) "pčelarstvo" u smislu ovog Pravilnika je grana poljoprivrede u kojoj se uzgaja i iskorištava medonosna pčela za dobivanje pčelarskih proizvoda (pčelinji med, pčelinji vosak, pčelinji otrov, matična mlječe, cvjetni prah, propolis, rojevi i matice) i ostvarivanje neizravnih koristi (opršivanje biljnih vrsta i održivosti ekosustava);
- b) "pčelinja zajednica" je roj pčela u košnici sa pripadajućim sačem, koji se sastoji od jedne matice, radilica i trutova tijekom proizvodne sezone;
- c) "pčelinjak" je zemljopisno ograničen prostor na kojem se nalaze pčelinje zajednice;
- d) "stacionarni pčelinjak" je pčelinjak na kojem pčelinje zajednice borave tijekom cijele godine;
- e) "seleći pčelinjak" je pčelinjak koji pčelar u sezoni cvatnje medonosnog bilja seli s pašu;
- f) "pčelar" je fizička osoba, obrtnik ili pravna osoba koja se bavi registriranom djelatnošću uzgoja pčela i posjeduje biološke (proizvodne jedinke) i tehničke kapacitete za pčelarstvo;
- g) "pčelinja paša" je medonosno bilje na određenom prostoru koje posjećuju pčele zbog skupljanja nektara, medne rose, propolisa i polena;
- h) "prostorno nepredvidljiva paša" je paša na medonosnom bilju, gdje ga obično nema;
- i) "katastar pčelinjih paša" je baza podataka o prostornom rasporedu pčelinjih paša i pčelinjih zajednica;
- j) "pčelinji proizvodi" su: med, vosak, pelud, matična mlječe, propolis i pčelinji otrov;
- k) "zarazna bolest pčela" je bolest koja nastaje djelovanjem virusa, bakterija i drugih mikroorganizama, te parazita koje isključivo napadaju pčelinje društvo (bolest legla, bolest odraslih pčela i bolest matice);
- l) "pčele" podrazumijevaju pčele radilice, trutove i matice;
- m) "stajalište pčelinjaka" je unaprijed odobrena mikro lokacija na koju pčelari dovoze svoje pčelinje zajednice radi ispaše;
- n) "apitehničke mjere" su postupci u suvremenoj tehnologiji pčelarstva (uzimljavanje pčelinjih društava, prehrana, proširenje legla i gnijezda, sprečavanje prirodnog rojenja, umjetno razrojavanje, uzgoj pčelinjih matice i slično);
- o) "košnica" je nastamba koja sadržava zajednicu pčela medarica, koja se koristi za proizvodnju meda, ostalih

proizvoda pčelarstva ili rasplodnog materijala pčela medarica i sve elemente potrebne za njihovo prezimljavanje;

- p) "leto" je otvor na košnici (ulaz u košnicu);
- r) "pčelarske organizacije" su pravne osobe registrirane na temelju Zakona o udruženjima i fondacijama ("Službene novine Federacije BiH", broj 45/02);
- s) "registrovani pčelinjaci" je baza podataka o broju pčelinjih zajednica, pčelinjaka i pčelara u Federaciji BiH.

Članak 3.

(Pčelarske organizacije)

- (1) Pčelarske organizacije predstavljaju udruženja pčelara (udruženja, društva, savezi i dr.) koja se utemeljuju sukladno Zakonu o udruženjima i fondacijama ("Službene novine Federacije BiH", broj 45/02).
- (2) Pčelarske organizacije su obvezne pružati stručnu pomoć pčelarima, promovirati pčelarstvo i stvarati uvjete za njegov razvoj i uz to:
  - a) najmanje jednom godišnje organizirati edukaciju pčelara,
  - b) sudjelovati na izložbama i natjecanjima o kvaliteti pčelinjih proizvoda,
  - c) redovno raditi na medijskom podizanju svijesti o općekorisnim ulogama pčela i provoditi zajedničke aktivnosti sa udruženjima proizvođača voća i povrća oko edukacije i širenja svijesti o značaju pčelarstva i zaštiti pčela od trovanja za razvoj voćarske i povrčarske proizvodnje,
  - d) pružati pomoć lokalnoj zajednici oko registra pčelinjaka, katastra pčelinjih paša i pašnog reda,
  - e) međusobno i u suradnji sa odgovarajućim znanstveno-stručnim ustanovama raditi na proširenju medonosnog bilja u cilju obogaćivanja pčelinjih paša.

POGLAVLJE II. UVJETI ZA DRŽANJE I UZGOJ PČELA

Članak 4.

(Uzgoj pčela)

- (1) U Federaciji BiH koristi se samo vrsta pčela *Apis mellifera* (Linnaeus).
- (2) Za unaprjeđenje pčelarstva kroz očuvanje biološke raznolikosti autohtone rase pčela, dozvoljava se samo uzgoj i nabava matice sive pčele *Apis mellifera carnica* (Pollman).

Članak 5.

(Program razvoja pčelarstva)

- (1) Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprirede i šumarstva (u dalnjem tekstu: Federalno ministarstvo) će izraditi Program razvoja pčelarstva u Federaciji BiH najkasnije godinu dana od dana objavljivanja ovog Pravilnika.
- (2) Program razvoja pčelarstva u Federaciji BiH treba obuhvatiti sljedeće ciljeve:
  - a) povećanje produktivnosti i proizvodnje u pčelarstvu,
  - b) unapređenje kvalitete i plasmana pčelinjih proizvoda,
  - c) unapređenje zdravstvenog stanja pčela i smanjenje rizika od trovanja pčela,
  - d) očuvanje postojećih, povećanje i bolje iskorištavanje površina medonosnog bilja.

Članak 6.

(Dužnosti pčelara)

Pčelar je dužan brinuti se za pčelinje zajednice, te vršiti:

- a) zaštitu pčela i njenih staništa (redovna kontrola i opskrba pčelinjih zajednica),

- b) obvezno najmanje jednom godišnje prisustvovati predavanjima radi unapređenja svojih znanja i vještina iz područja pčelarstva,
- c) primijeniti suvremene apitehničke mjere, radi sprječavanja pojave i širenja bolesti pčela,
- d) osigurati sve potrebne mjere radi sprječavanja mogućih šteta od domaćih i divljih životinja na pčelinjaku.

Članak 7.

(Smještaj pčelinjaka)

- (1) Pčelar je dužan postaviti pčelinjak tako da pčele ne smetaju najблиžim susjedima, prolaznicima, stoci i javnom prometu, a sukladno članku 8. ovog Pravilnika.
- (2) Ako su pčeles na ispaši postavljene u blizini kategoriziranog puta, potrebitno je, lijevo i desno od fronta postavljenih košnica, staviti ploče dimenzije ne manje od 500 x 500 mm sa naznakom: "Pažnja! Pčeles na ispaši".
- (3) Svaki pčelinjak mora biti uvijek na vidljivom mjestu obilježen oznakom za obilježavanje pčelinjaka sukladno članku 13. ovog Pravilnika.

Članak 8.

(Uvjeti za smještaj pčelinjaka)

- (1) Stacionirani i seleći pčelinjak mora se postaviti na udaljenosti najmanje:
  - a) 100 metara od proizvođačkih i preradivačkih pogona i javnih objekata (škole, vrtići, igrališta...),
  - b) 20 metara od kategoriziranog puta ili granice susjedne parcele, odnosno najmanje 10 metara ako između pčelinjaka i kategoriziranog puta postoji prepreka visine 2,20 metra (zid, objekt, gusto zasađena stabla, živa ograda, ograda bez otvora i drugo),
  - c) 500 metara od prvog susjednog pčelinjaka u nenaseljenom području,
  - d) 100 metara od prvog susjednog pčelinjaka, koji se nalazi u naseljenom mjestu,
  - e) ako u pčelinjaku ima više od 40 pčelinjih zajednica udaljenost od izletne strane do ruba kategoriziranog puta ili međe tudeg zemljista mora biti najmanje 50 metara.
- (2) Iznimno od odredbe stavka (1) ovog članka udaljenost od susjednog pčelinjaka može biti i manja ako se pčelari susjednih pčelinjaka ili vlasnici susjednih parcela o tome pisano usuglasile.
- (3) Stacionirani i seleći pčelinjak se može postaviti u zaštićenom području pod uvjetima koje odredi upravljač zaštićenog područja.
- (4) Iznimno od odredbi stavka (1) ovog članka stacionirani pčelinjak se može postavljati u gusto naseljenoj gradskoj zoni, uz suglasnost općinske službe.

POGLAVLJE III. EVIDENCIJA PČELARA I PČELINJAKA

Članak 9.

(Registar pčelara i pčelinjaka)

- (1) Evidencija pčelara i pčelinjaka vodi se u Registru pčelara i pčelinjaka integriranim s bazom podataka Registra poljoprivrednih gospodarstava i Registra kljenata u Federaciji (u dalnjem tekstu: RPG i RK),
- (2) Upis u Registar pčelara i pčelinjaka je obvezan za sve pčelare i pčelinjake na teritoriju Federacije BiH.
- (3) Uvjet za upis u Registar pčelara i pčelinjaka na teritoriju Federacije BiH je prethodna registracija gospodarstva u RPG.
- (4) Prijava za upis u Registar pčelara i pčelinjaka podnosi se nadležnoj općinskoj službi na propisanom obrascu koji se

nalazi u Prilogu II. ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.

- (5) Podatke iz čl. 11. i 12. ovog Pravilnika u Registar pčelara i pčelinjaka unosi nadležna općinska služba.
- (6) Nadležna općinska služba izdaje potvrdu o upisu u Registar pčelara i pčelinjaka, a koja se preuzima iz aplikacije za vođenje Registra.
- (7) Registar pčelara i pčelinjaka vodi i održava Federalno ministarstvo.
- (8) Do uspostave Registra iz stavka (1) ovog članka, evidencija o pčelarima i pčelinjacima vodit će se kroz RPG.
- (9) Registar pčelara i pčelinjaka će se uspostaviti najkasnije u roku od 6 mjeseci od stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Članak 10.

(Jedinstveni identifikacijski broj pčelinjaka)

- (1) Upisom u Registar pčelara i pčelinjaka, svakom pčelinjaku dodjeljuje se jedinstveni identifikacijski broj pčelinjaka (u dalnjem tekstu: JIBP), a koji se obvezno koristi u svakoj daljnjoj komunikaciji u vezi sa pčelinjakom i pčelarom.
- (2) Pčelar može imati jedan ili više pčelinjaka.
- (3) Unutar pčelinjaka pčelar je obvezan označiti svaku pčelinju zajednicu odnosno košnicu brojem, koji predstavlja internu oznaku.
- (4) Ako se mijenja vlasništvo pčelinjaka ili prestane sa pčelarstvom na registriranom pčelinjaku, JIBP se poništava i ne može se dodijeliti drugom pčelinjaku.
- (5) JIBP predstavlja jedinstvenu alfanumeričku šifru koja se sastoji od devet cifara i jedinstvena je na teritoriju Federacije BiH.

Članak 11.

(Sadržaj Registra pčelara i pčelinjaka)

Registar pčelara i pčelinjaka sadrži sljedeće podatke:

- a) broj iz Registra poljoprivrednog gospodarstva (broj RPG);
- b) jedinstveni identifikacijski broj pčelinjaka (JIBP);
- c) ime i prezime fizičke ili naziv pravne osobe, adresu, telefon, jedinstveni matični broj (JMB) pčelara ili ID za pravnu osobu i JMB odgovorne osobe;
- d) ukupan broj pčelinjih zajednica i tip košnica;
- e) katastarsku općinu, katastarski broj parcele i zemljopisne koordinate parcele (GPS) za svaki pčelinjak;
- f) tip pčelinjaka (stacionarni, pokretni).

Članak 12.

(Ažuriranje podataka)

- (1) Svaku promjenu u odnosu na podatke iz prijave u Registar pčelara i pčelinjaka, osim broja pčelinjih zajednica, pčelar je dužan prijaviti nadležnoj općinskoj službi u roku od 30 dana od dana nastale promjene.
- (2) Prijava o broju pčelinjih zajednica na dan 15.10. prethodne godine i 15.4. tekuće godine vrši se u nadležnoj općinskoj službi najkasnije do 15.5. tekuće godine na obrascu koji se nalazi u Prilogu III. ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Članak 13.

(Postupak obilježavanja)

- (1) Postupkom obilježavanja i evidentiranja, svaki pčelinjak se obilježi dodjeljenim JIBP iz Registra pčelara i pčelinjaka.
- (2) Obilježavanje pčelinjaka vrši se identifikacijskom pločom.
- (3) Identifikacijska ploča za obilježavanje pčelinjaka je najmanje visine 300 mm i dužine 400 mm.
- (4) Identifikacijska ploča mora sadržavati sljedeće podatke:
  - a) ime i prezime ili naziv obrta ili pravne osobe;
  - b) adresu, telefonski broj vlasnika;
  - c) oznaku Federalnog ministarstva - "FMPVŠ";
  - d) JIBP iz Registra pčelara i pčelinjaka;

- e) podaci se ispisuju slovima visine do 30 mm latiničnim pismom.
- (5) Izradu i postavljanje identifikacijske ploče na pčelinjaku provodi vlasnik.

POGLAVLJE IV. PRESELJAVANJE PČELA

Članak 14.

(Uvjeti za selidbu pčela)

- (1) Pčele se mogu seliti zbog ispaše ili prodaje samo iz područja slobodnih od zaraznih bolesti i na područja nezaražena pčelinjim bolestima.
- (2) Svaku pošiljku i preseljenje pčela mora pratiti svjedodžba o zdravstvenom stanju životinja.

Članak 15.

(Zahtjev za smještaj selećeg pčelinjaka)

- (1) Pčelar koji premješta svoj pčelinjak na mjesto u teritoriju Federacije BiH, dužan je posjedovati rješenje o odobrenju za smještaj pokretnog pčelinjaka sukladno ovom Pravilniku.
- (2) Rješenje iz stavka (1) ovog članka donosi općinska služba na čiji teritorij se dovozi pčelinjak, a na temelju obrasca zahtjeva za odobravanje smještaja pokretnog pčelinjaka koji se nalazi u Prilogu I. ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.
- (3) Zahtjev za donošenje rješenja iz stavka (2) ovog članka sadrži:
- ime i prezime, odnosno naziv vlasnika pčelinjaka;
  - jedinstveni identifikacijski broj pčelinjaka;
  - broj pčelinjih društava/košnica koje se prevoze;
  - polazno mjesto i odredište na koje se sele pčelinja društva;
  - vrijeme boravka pčela na traženoj lokaciji;
  - ime i prezime pratioča pčela.
- (4) Uz zahtjev iz stavka (2) ovog članka, pčelar prilaže:
- pismenu suglasnost vlasnika, odnosno korisnika zemljišta na kojem će biti postavljen pčelinjak,
  - svjedodžbu o zdravstvenom stanju pčela.

Članak 16.

(Dozvola za smještaj pčelinjaka)

- (1) Općinska služba je dužna u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, odobriti ili odbiti postavljenje pčelinjaka na traženu lokaciju.
- (2) Smatra se da je dozvoljeno smještanje pčelinjaka na traženom području ako se u propisanom roku iz stavka (1) ovog članka ne izda suglasnost ili ne obavijesti pčelar.
- (3) U slučaju moguće ugroženosti pčelinjih zajednica od požara, poplave i slično, pčelar može preseliti pčelinjak bez odlaganja, o čemu odmah pisanim putem obavještava nadležnu općinsku službu.
- (4) Ne može se zabraniti doseljavanje pčelinjih zajednica na određena područja ukoliko su ispunjeni uvjeti iz čl. 8. i 15. stavak (4) ovog Pravilnika, osim u slučaju prenatrpanosti prema planu ispaše općinskih službi ili zbog zaraznih bolesti pčela koje utvrđi nadležni veterinarski inspektor.

Članak 17.

(Uvjeti korištenja zemljišta za ispašu pčela)

- (1) Pčelar je obvezan imati pisani suglasnost vlasnika ili korisnika zemljišta za ispašu pčela na njegovom zemljištu, ukoliko se pčelinja ispaša ne odvija na zemljištu koje je u vlasništvu pčelara.
- (2) Ako korisnik ispaše prouzroči materijalnu štetu vlasniku zemljišta, vlasnik zemljišta može tražiti da se pčelinjak ukloni. Korisnik ispaše u tom slučaju je dužan ukloniti pčelinjak i nadoknaditi pričinjenu štetu.

Članak 18.

(Korištenje državnog pašnjaka)

- (1) Korištenje pašnjaka u državnom vlasništvu uređuje nadležna općinska služba u suradnji sa kantonom na čijem se području nalazi pašnjak.
- (2) Kod utvrđivanja uvjeta iz stavka (1) ovog članka, moraju se osigurati zaštita i uređenje pčelinjih pašnjaka, kao i opravdani interesi korisnika pašnjaka.

Članak 19.

(Odbjegli roj pčela)

- (1) Vlasnik, odnosno korisnik zemljišta dužan je omogućiti pčelaru praćenje i hvatanje odbjeglog roja.
- (2) Ako odbjegli roj vlasnik ne skine u roku od 24 sata smatra se da vlasnik nije poznat.

Članak 20.

(Pčelarska vozila)

- (1) Pčelarska vozila namijenjena i konstrukcijski prilagođena za prijevoz pčela, registracija, tehnički uvjeti korištenje regulirana su Zakonom o sigurnosti prometa u BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 6/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13 i 8/17) i podzakonskim propisima koje donosi Federalno ministarstvo prometa i komunikacija.
- (2) Općinska služba će u suradnji sa udruženjima pčelara voditi evidenciju pčelarskih vozila, a ista će sadržavati podatke o pčelaru, vrsti vozila, karakteristikama vozila, kao i drugim neophodnim podacima o utvrđivanju statusa vozila.

Članak 21.

(Prijevoz pčela)

- (1) Pčele je dozvoljeno prevoziti u odgovarajućim prijevoznim sredstvima, pri čemu leta i stabilnost košnica tijekom prijevoza, zbog sigurnosti prometa, zašite ljudi i dobrobiti pčela, moraju biti osigurana na način da pčele ne mogu izlaziti iz košnica.
- (2) Pčelinje zajednice koje se sele na ispašu moraju obvezno imati pratioča pčelara.
- (3) Paketni rojevi i matice s pčelama pratilemama koje se prevoze ne trebaju imati pratioča.

POGLAVLJE V. KATASTAR PČELINJIH PAŠA

Članak 22.

(Pašni red i katastar pčelinje paše)

- (1) Pčelinja paša se organizira u okviru prirodnih i drugih mogućnosti za iskorištavanje na određenom području i mora biti uređena sa pašnim redom ili planom i rasporedom pčelinjih zajednica na sezonске ispaše općinskih službi.
- (2) Katastar pčelinjih paša je baza podataka o prostornom rasporedu i procentualnom udjelu medenosnog bilja i pčelinjih zajednica i obvezna je podloga za uređivanje ispašnog reda između pčelara.

Članak 23.

(Sadržaj katastra)

- (1) Katastar pčelinje paše uspostavlja i vodi Federalno ministarstvo u suradnji sa nadležnim općinskim službama.
- (2) Unos i ažuriranje podataka u Katastar pčelinje paše vrši nadležna općinska služba u suradnji sa udruženjima pčelara sa područje općine.
- (3) Katastrom pčelinjih paša se određuje:
- raspored i hektarska površina pašnog izvora u ukupnom biljnog sastavu na tom području;
  - priroda ispaše, koja može biti oprasivački servis, razvojna ispaša, ekomska ispaša, ili ispaša za održavanje koja omogućuje prezimljavanje ili dopunjavanje zimskih zaliha za pčele;
  - predviđeno vrijeme medenja;

- d) smještaj svih stalnih pčelinjaka na tom području i točan broj košnica;
- e) preporučeni broj košnica koje se mogu doseliti i preporučene lokacije na tom području u vrijeme pojedinih ispaša.
- (4) Katastar pčelinjih paša će se uspostaviti najkasnije u roku od 5 godina, odnosno kada se uspostave tehnički uvjeti za njegovu izradu.
- (5) Nadležne općinske službe će, do uspostave kataстра pčelinjih paša, u suradnji sa udruženjem pčelara napraviti Plan i raspored pčelinjih zajednica na sezonske ispaše, imajući u vidu kapacitet određenih lokacija i stanje pčelinjih ispaša te o tome obavijestiti pčelare najbržim putem.

POGLAVLJE VI. ZAŠTITA PČELA OD SREDSTAVA ZA ZAŠTITU BILJA

Članak 24.

(Mjere zaštite)

- (1) Korištenje sredstava za zaštitu bilja provodi se sukladno Pravilniku o obvezama korisnika fitofarmaceutskih sredstava ("Službeni glasnik BiH", broj 101/2012).
- (2) Pčelar je dužan poduzeti mjere zaštite pčelinjih zajednica nakon dobivanja obavještenja o kemijskom tretiraju bilja u okolini pčelinjaka.
- (3) Ako vlasnik pčelinjaka ne poduzme mjere zaštite iz prethodnog stavka, nema pravo zahtijevati naknadu štete koja bi mogla nastati uginućem pčela.
- (4) Proizvodni pogoni koji se bave preradom voća, grožđa i drugih sličnih proizvoda, kad su u stanju štetnim za zdravlje pčela (vrenje i slično) moraju korištenu onečišćenu ambalažu držati u zatvorenim prostorijama ili je na drugi način učiniti nedostupnom pčelama.

POGLAVLJE VII. SUZBIJANJE PČELINJIH BOLESTI

Članak 25.

(Briga o zdravstvenom stanju pčela)

Pčelar je dužan trajno voditi brigu o zdravstvenom stanju pčelinjih zajednica tako da:

- a) provodi redovnu kontrolu stanja pčelinjih zajednica,
- b) održava higijenu na pčelinjaku i pri radu sa pčelama,
- c) osigurava pčelinjim zajednicama redovnu opskrbu kvalitetnom hranom i čistom vodom,
- d) redovno vodi brigu o stupnju napadnosti pčelinjih zajednica sa varoom i provodi potrebna liječenja protiv varoe,
- e) vodi evidenciju svih aktivnosti za svaku pčelinju zajednicu,
- f) vodi brigu o kvaliteti pčelinjih matica,
- g) poduzima posebne mjere radi sprečavanja pojave grabeži,
- h) izljučuje bolesne pčelinje zajednice, koje se nikad ne smiju povezati sa drugim zajednicama,
- i) osigurava odgovarajući volumen košnice u odnosu na snagu pčelinje zajednice
- j) uzimljava zdrave i jake pčelinje zajednice.

Članak 26.

(Kontrola zdravstvenog stanja pčela)

- (1) Pčelar je obvezan educirati se za poznavanje simptoma najznačajnijih bolesti i štetnika pčela.

- (2) Prilikom svakog pregleda pčelinjih zajednica, pčelar treba redovno pratiti moguće simptome koji ukazuju na prisustvo neke od bolesti ili štetnika, te uz pojavu sumnje na bolest obavijestiti veterinara odnosno poduzeti mjere za preventivno djelovanje.
- (3) Udruženja i Savez pčelara posebno vode brigu o upoznavanju pčelara sa najznačajnijim bolestima i štetnicima, sustavnom praćenju kretanja bolesti i štetnika, gubitaka pčelinjih zajednica te zakonskim propisima o zaštiti pčela od bolesti.

Članak 27.

(Suzbijanje bolesti pčela)

- (1) Suzbijanje zaraznih pčelinjih bolesti je obveza vlasnika pčelinjih zajednica, veterinarske organizacije i veterinarske inspekcije.
- (2) U slučaju pojave prvih znakova opasnih zaraznih bolesti (Američka gnijiloća i dr.) ili sumnje na bolest, pčelar je dužan odmah:
  - a) prijaviti nadležnoj veterinarskoj organizaciji sumnju na oboljenje,
  - b) omogućiti nesmetani rad organa, koji vrši pregled pčela po nalogu veterinarske inspekcije i pružati mu svu potrebnu pomoć.
- (3) Pčelari su obvezni provoditi mjere zaštite pčela propisane Programom mjera zdravstvene zaštite životinja i njihovog provođenja u tekućoj godini koji donosi nadležni organ u BiH.
- (4) Pčelarske organizacije surađuju sa veterinarskom inspekциjom kod provođenja preventivnih mjer u cilju sprječavanja pojave pčelinjih bolesti.

Članak 28.

(Primjena naputka o lijeku)

Pčelari su obvezni, u cilju zaštite zdravlja ljudi i životne sredine:

- a) pri liječenju pčelinjih bolesti upotrebljavati registrirane lijekove na osnovu naputka, odnosno odluke veterinarske službe, kako bi se spriječilo njihovo prisustvo u medu i drugim pčelinjim proizvodima;
- b) stavljati u promet samo one pčelinje proizvode koji ne mogu ugroziti zdravlje ljudi sukladno Pravilniku o medu i drugim pčelinjim proizvodima ("Službeni glasnik BiH", br. 37/09, 65/10 i 25/11).

POGLAVLJE VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 29.

(Provođenje pravilnika)

- (1) Nadležni organi će pratiti provođenje odredbi ovog Pravilnika sukladno čl. 52., 53. i 54. Zakona o stočarstvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 66/13).
- (2) Propisi koji uređuju ovu oblast doneseni od strane kantona i općina moraju se uskladiti sa ovim Pravilnikom u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Članak 30.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 03-1-24/1-658-1/18

18. travnja 2018. godine

Sarajevo

Ministar

Mr. sci. Šemsudin Dedić, v. r.

PRILOG I

Ime i prezime/naziv pčelara

--	--	--	--	--	--	--	--

Jedinstveni identifikacijski broj pčelinjaka (JIBP)

Adresa

Telefon

Općinska služba _____
Općina _____**Z A H T J E V**
za odobravanje za smještaj pokretnog pčelinjaka

Obraćam Vam se ovim zahtjevom da mi sukladno važećem propisu, odobrite smještaj pokretnog pčelinjaka na teritoriju općine _____.

Želim preseliti pčelinjak sa lokacije:

Općina		Broj pčelinjih društava/košnica	
Katastarska općina		Katastarska čestica broj	

Na sljedeću lokaciju:

Općina		Broj pčelinjih društava/košnica	
Katastarska općina		Katastarska čestica broj	
GIS X i Y koordinate			
Planirano vrijeme boravka pčela na traženoj lokaciji	Od:	To:	Ukupno dana

Predviđena relacija, tj. trasa puta kojom se namjerava prevoziti pčelinjak

Ime i prezime pratioca pčela _____

I Z J A V A

Pod punom moralnom, materijalnom i krivičnom odgovornošću izjavljujem da pčele u navedenom pčelinjaku ne sadrže promjene karakteristične za bolest Američka gnijiloča pčelinjeg legla.

U _____, dana _____ 20 _____ godine.

Podnositelj zahtjeva:
_____Prilog: Suglasnost vlasnika zemljišta
Svjedodžba o zdravstvenom stanju pčela

PRILOG II

Obrazac za upis/brisanje podataka u Registru pčelara i pčelinjaka Federacije BiH

Jedinstveni broj poljoprivrednog gospodarstva BPG : | | | | | | | | |

JMB pčelara ili ID broj za obrte i pravne osobe: | | | | | | | | | |

Ime i prezime / Naziv pravne osobe:	
Općina i kanton prebivališta / sjedišta:	
Adresa:	
Telefon Fax E-mail:	
Odgovorna osoba: <i>(ispunjavaju obrti i pravni subjekti)</i>	
JMB odgovorne osobe <i>(ispunjavaju obrti i pravni subjekti)</i>	

Stalne lokacije pčelinjaka:

Broj pčelinjih zajednica i tipovi košnica - LR DB Nukleusi AŽ Ostale Pletare i sl.

Tip košnice (svi pčelinjaci ukupno)	Broj pčelinjih zajednica
LR	
DB	
AŽ	
UKUPNO ZAJEDNICA:	

U _____, 201____ godine.

Pčelar :

Općinski službenik

PRILOG III

Obrazac za promjenu podataka u Registru pčelara i pčelinjaka FBiH

Jedinstveni broj poljoprivrednog gospodarstva BPG :

Broj pčelinjih zajednica i tipovi košnica - LR DB Nukleusi AŽ Ostale Pletare i sl.

Tip košnice (svi pčelinjaci ukupno)	Broj pčelinjih zajednica
LR	
DB	
AŽ	
UKUPNO ZAJEDNICA:	

U _____, 201____ godine.

Pčelar.

Općinski službenik

На основу члана 37. став (2) Закона о сточарству ("Службене новине Федерације БиХ", број 66/13), федерални министар пољопривреде, водопривреде и шумарства доноси

ПРАВИЛНИК О ПЧЕЛАРСТВУ

ПОГЛАВЉЕ I - ОШЋИТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет)

Овим Правилником прописују се начин и услови за држање, премјештање, заштита пчелињих заједница, евидентија пчелињака и пчелиње паше и друга питања која су од значаја за област пчеларства на територији Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација БиХ).

Члан 2.

(Дефиниције)

У овом Правилнику су у употреби појмови са слиједећим значењима:

- a) "пчеларство" у смислу овог Правилника је грана пољопривреде у којој се узгаја и искориштава меноносна пчела за добивање пчеларских производа (пчелињи мед, пчелињи восак, пчелињи отров, матична млијеч, цвјетни прах, прополис, ројеви и матице) и остваривање индиректних користи (опрашивавање биљних врста и одрживости екосистема);
- b) "пчелиња заједница" је рој пчела у кошници са припадајућим саћем, који се састоји од једне матице, радилица и трутова током производне сезоне;
- c) "пчелињак" је географски ограничен простор на којем се налазе пчелиње заједнице;
- d) "стационарни пчелињак" је пчелињак на којем пчелиње заједнице бораве током цијеле године;
- e) "селећи пчелињак" је пчелињак који пчелар у сезони цватње медоносног биља сели с паше на пашу;
- f) "пчелар" је физичко лице, обртник или правно лице које се бави регистрираном дјелатношћу узгоја пчела и посједује биолошке (производне јединке) и техничке капацитете за пчеларство;
- g) "пчелиња паша" је медоносно биље на одређеном простору које посјењују пчеле због скупљања нектара, медне росе, прополиса и полена;
- h) "просторно непредвидљива паша" је паша на медоносном биљу, где га обично нема;
- i) "катастар пчелињих паша" је база података о просторном распореду пчелињих паша и пчелињих заједница;
- j) "пчелињи производи" су: мед, восак, пелуд, матична млијеч, прополис и пчелињи отров;
- k) "заразна болест пчела" је болест која настаје дјеловањем вируса, бактерија и других микроорганизама, те паразита које искључиво нападају пчелиње друштво (болест легла, болест одраслих пчела и болест матице);
- l) "пчеле" подразумијевају пчеле радилице, трутове и матице;
- m) "стапалиште пчелињака" је унапријед одобрена микро локација на коју пчелари довозе своје пчелиње заједнице ради испаше;
- n) "апитехничке мјере" су поступци у савременој технологији пчеларства (узимавање пчелињих друштава, прехрана, проширење легла и гнијезда,

спречавање природног ројења, вјештачко разројавање, узгој пчелињих матица и слично);

- o) "кошница" је настамба која садржава заједницу пчела медарица, која се користи за производњу меда, осталих производа пчеларства или расплодног материјала пчела медарица и све елементе потребне за њихово презимљавање;
- p) "лето" је отвор на кошници (улас у кошницу);
- r) "пчеларске организације" су правна лица регистрована на основу Закона о удружењима и фондацијама ("Службене новине Федерације БиХ", број 45/02);
- s) "регистар пчелињака" је база података о броју пчелињих заједница, пчелињака и пчелара у Федерацији БиХ.

Члан 3.

(Пчеларске организације)

- (1) Пчеларске организације представљају удружења пчелара (удружења, друштва, савези и др.) која се оснивају у складу са Законом о удружењима и фондацијама ("Службене новине Федерације БиХ", број 45/02).
- (2) Пчеларске организације су обавезне пружати стручну помоћ пчеларима, промовисати пчеларство и стварати услове за његов развој и уз то:
  - a) најмање једном годишње организовати едукацију пчелара,
  - b) судјеловати на изложбама и такмичењима о квалитети пчелињих производа,
  - c) редовно радити на медијском подизању свијести о општкорисним улогама пчела и проводити заједничке активности са удружењима производијача воћа и поврћа око едукације и ширења свијести о значају пчеларства и заштити пчела од тровања за развој воћарске и повртларске производње,
  - d) пружати помоћи локалној заједници око регистра пчелињака, катастра пчелињих паша и пашног реда,
  - e) међусобно и у сарадњи са одговарајућим научно-стручним установама радити на проширењу медоносног биља у циљу обогаћивања пчелињих паша.

ПОГЛАВЉЕ II - УСЛОВИ ЗА ДРЖАЊЕ И УЗГОЈ ПЧЕЛА

Члан 4.

(Узгој пчела)

- (1) У Федерацији БиХ користи се само врста пчела *Apis mellifera* (Линнаeus).
- (2) За унапређење пчеларства кроз очување биолошке разноликости аутохтоне расе пчела, дозвољава се само узгој и набавка матица сиве пчеле *Apis mellifera carnica* (Поллман).

Члан 5.

(Програм развоја пчеларства)

- (1) Федерално министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства (у даљем тексту: Федерално министарство) ће израдити Програм развоја пчеларства у Федерацији БиХ најкасније годину дана од дана објављивања овог Правилника.
- (2) Програм развоја пчеларства у Федерацији БиХ треба да обухвати слиједеће циљеве:
  - a) повећање продуктивности и производње у пчеларству,

- b) унапређење квалитета и пласман пчелињих производа,
- c) унапређење здравственог стања пчела и смањење ризика од тровања пчела,
- d) очување постојећих, повећање и боље искориштавање површина медоносног биља.

Члан 6.

(Дужности пчелара)

Пчелар је дужан бринути се за пчелиње заједнице, те вршити:

- a) заштиту пчела и њених станишта (редовна контрола и снабдијевање пчелињих заједница),
- b) обавезно најмање једном годишње присуствовати предавањима ради унапређења својих знања и вјештине из подручја пчеларства,
- c) примјенити савремене апитехничке мјере, ради спречавања појаве и ширења болести пчела,
- d) осигурати све потребне мјере ради спречавања могућих штета од домаћих и дивљих животиња на пчелињаку.

Члан 7.

(Смјештај пчелињака)

- (1) Пчелар је дужан поставити пчелињак тако да пчеле не сметају најближим сусједима, пролазницима, стоци и јавном промету, а у складу са чланом 8. овог Правилника.
- (2) Ако су пчеле на испаши постављене у близини категорисаног пута, потребно је, лијево и десно од фронта постављених кошница, ставити плоче димензије не мање од 500 x 500 mm са назнаком: "Пажња! Пчеле на испashi".
- (3) Сваки пчелињак мора бити увијек на видљивом мјесту обиљежен ознаком за обиљежавање пчелињака у складу са чланом 13. овог Правилника.

Члан 8.

(Услови за смјештај пчелињака)

- (1) Стационарни и селећи пчелињак мора се поставити на удаљености најмање:
  - a) 100 метара од произвођачких и прерађивачких погона и јавних објеката (школе, вртићи, игралишта...),
  - b) 20 метара од категорисаног пута или границе сусједне парцеле, односно најмање 10 метара ако између пчелињака и категорисаног пута, постоји препрека висине 2,20 метра (зид, објекат, густо засађена стабла, жива ограда, ограда без отвора и друго),
  - c) 500 метара од првог сусједног пчелињака у ненасељеном подручју,
  - d) 100 метара од првог сусједног пчелињака, који се налази у насељеном мјесту,
  - e) ако у пчелињаку има више од 40 пчелињих заједница удаљеност од излетне стране до руба категорисаног пута или међе туђег земљишта мора бити најмање 50 метара.
- (2) Изнимно од одредбе става (1) овог члана удаљеност од сусједног пчелињака може бити и мања ако се пчелари сусједних пчелињака или власници сусједних парцела о томе писано сагласе.
- (3) Стационарни и селећи пчелињак се може поставити у заштићеном подручју под условима које одреди управљач заштићеног подручја.
- (4) Изнимно од одредбе става (1) овог члана стационарни пчелињак се може постављати у густо насељеној градској зони, уз сагласност општинске службе.

ПОГЛАВЉЕ III - ЕВИДЕНЦИЈА ПЧЕЛАРА И ПЧЕЛИЊАКА

Члан 9.

(Регистар пчелара и пчелињака)

- (1) Евиденција пчелара и пчелињака води се у Регистру пчелара и пчелињака интегрисаним са базом података Регистра пољопривредних газдинстава и Регистра клијената у Федерацији (у даљем тексту: РПГ и РК),
- (2) Упис у Регистар пчелара и пчелињака је обавезан за све пчеларе и пчелињаке на територију Федерације БиХ.
- (3) Услов за упис у Регистар пчелара и пчелињака на територију Федерације БиХ је претходна регистрација газдинства у РПГ.
- (4) Пријава за упис у Регистар пчелара и пчелињака подноси се надлежној општинској служби на прописаном обрасцу који се налази у Прилогу II овог Правилника и чини његов саставни дио.
- (5) Податке из чл. 11. и 12. овог Правилника у Регистар пчелара и пчелињака уноси надлежна општинска служба.
- (6) Надлежна општинска служба издаје потврду о упису у Регистар пчелара и пчелињака, а која се преузима из апликације за вођење Регистра.
- (7) Регистар пчелара и пчелињака води и одржава Федерално министарство.
- (8) До успоставе Регистра из става (1) овог члана, евиденција о пчеларима и пчелињацима водиће се кроз РПГ.
- (9) Регистар пчелара и пчелињака ће се успоставити најкасније у року од 6 мјесеци од ступања на снагу овог Правилника.

Члан 10.

(Јединствени идентификациони број пчелињака)

- (1) Уписом у Регистар пчелара и пчелињака, сваком пчелињаку додјељује се јединствени идентификацијски број пчелињака (у даљем тексту: ЛИБП), а који се обавезно користи у свакој даљој комуникацији у вези са пчелињаком и пчеларом.
- (2) Пчелар може имати један или више пчелињака.
- (3) Унутар пчелињака пчелар је обавезан означити сваку пчелињу заједницу односно кошницу бројем, који представља интерну ознаку.
- (4) Ако се мијења власништво пчелињака или престане са пчеларством на регистрираном пчелињаку, ЛИБП се поништава и не може се додијелити другом пчелињаку.
- (5) ЛИБП представља јединствену алфанимеричку шифру која се састоји од девет цифара и јединствена је на територију Федерације БиХ.

Члан 11.

(Садржај Регистра пчелара и пчелињака)

Регистар пчелара и пчелињака садржи слиједеће податке:

- a) број из Регистра пољопривредног газдинства (број РПГ);
- b) јединствени идентификациони број пчелињака (ЛИБП);
- c) име и презиме физичког или назив правног лица, адресу, телефон, јединствени матични број (ЈМБ) пчелара или ИД за правно лице и ЈМБ одговорног лица;
- d) укупан број пчелињих заједница и тип кошница;
- e) катастарску општину, катастарски број парцеле и географске координате парцеле (ГПС) за сваки пчелињак;
- f) тип пчелињака (стационарни, покретни).

Члан 12.

(Ажурирање података)

- (1) Сваку промјену у односу на податке из пријаве у Регистар пчелара и пчелињака, осим броја пчелињака заједница, пчелар је дужан пријавити надлежној општинској служби у року од 30 дана од дана настале промјене.
- (2) Пријава о броју пчелињака заједница на дан 15.10. претходне године и 15.4. текуће године врши се у надлежној општинској служби најкасније до 15. 5. текуће године на обрасцу који се налази у Прилогу III овог Правилника и чини његов саставни дио.

Члан 13.

(Поступак обиљежавања)

- (1) Поступком обиљежавања и евидентирања, сваки пчелињак се обиљежи додијењим ЛИБП из Регистра пчелара и пчелињака.
- (2) Обиљежавање пчелињака врши се идентификацијском плочом.
- (3) Идентификациониа плоча за обиљежавање пчелињака је најмање висине 300 mm и дужине 400 mm.
- (4) Идентификацијона плоча мора садржавати следеће податке:
  - a) име и презиме или назив обрта или правног лица;
  - b) адреса, телефонски број власника;
  - c) ознаку Федералног министарства - "ФМПВШ";
  - d) ЛИБП из Регистра пчелара и пчелињака;
  - e) подаци се испisuју словима висине до 30 mm латиничним писмом.
- (5) Израду и постављање идентификацијске плоче на пчелињаку проводи власник.

ПОГЛАВЉЕ IV - ПРЕСЕЉАВАЊЕ ПЧЕЛА

Члан 14.

(Услови за селиџбу пчела)

- (1) Пчеле се могу селити због испаше или продаје само из подручја слободних од заразних болести и на подручја незаражена пчелињим болестима.
- (2) Сваку пошиљку и пресељење пчела мора пратити свједоцба о здравственом стању животиња.

Члан 15.

(Захтјев за смјештај селеђег пчелињака)

- (1) Пчелар који премјешта свој пчелињак на мјесто у територију Федерације BiH, дужан је посједовати рјешење о одобрењу за смјештај покретног пчелињака у складу са овим Правилником.
- (2) Рјешење из става (1) овог члана доноси општинска служба на чију територију се довози пчелињак, а на основу обрасца захтјева за одобравање смјештаја покретног пчелињака који се налази у Прилогу I. овог Правилника и чини његов саставни дио.
- (3) Захтјев за доношење рјешења из става (2) овог члана садржи:
  - a) име и презиме, односно назив власника пчелињака;
  - b) јединствени идентификациони број пчелињака;
  - c) број пчелињака друштава/коопнице које се превозе;
  - d) полазно мјесто и одредиште на које се селе пчелиња друштва;
  - e) вријеме боравка пчела на траженој локацији;
  - f) име и презиме прatioца пчела.
- (4) Уз захтјев из става (2) овог члана, пчелар прилаже:
  - a) писмену сагласност власника, односно корисника земљишта на којем ће бити постављен пчелињак,
  - b) свједоцбу о здравственом стању пчела.

Члан 16.

(Дозвола за смјештај пчелињака)

- (1) Општинска служба је дужна у року од 15 дана од дана подношења захтјева, одобрити или одбити постављање пчелињака на тражену локацију.
- (2) Сматра се да је дозвољено смјештање пчелињака на траженом подручју ако се у прописаном року из става (1) овог члана не изда сагласност или не обавијести пчелар.
- (3) У случају могуће угрожености пчелињака заједница од пожара, поплаве и слично, пчелар може да пресели пчелињак без одлагања о чему одмах писаним путем обавјештава надлежну општинску службу.
- (4) Не може се забранити досељавање пчелињака заједница на одређена подручја уколико су испуњени услови из чл. 8. и 15. став (4) овог Правилника, осим у случају пренатрпаности према плану испаше општинских служби или због заразних болести пчела које утврди надлежни ветеринарски инспектор.

Члан 17.

(Услови коришћења земљишта за испашу пчела)

- (1) Пчелар је обавезан имати писану сагласност власника или корисника земљишта за испашу пчела на његовом земљишту, уколико се пчелиња испаша не одвија на земљишту које је у власништву пчелара.
- (2) Ако корисник испаше проузорчи материјалну штету власнику земљишта, власник земљишта може тражити да се пчелињак уклони. Корисник испаше у том случају је дужан уклонити пчелињак и надокнадити причињену штету.

Члан 18.

(Коришћење државног пашњака)

- (1) Коришћење пашњака у државном власништву уређује надлежна општинска служба у сарадњи са кантоном на чијем се подручју налази пашњак.
- (2) Код утврђивања услова из става (1) овог члана, морају се осигурати заштита и уређење пчелињака пашњака, као и оправдана интереси корисника пашњака.

Члан 19.

(Одбјегли рој пчела)

- (1) Власник, односно корисник земљишта дужан је омогућити пчелару праћење и хватање одбјеглог роја.
- (2) Ако одбјегли рој власник не скине у року од 24 сата сматра се да власник није познат.

Члан 20.

(Пчеларска возила)

- (1) Пчеларска возила намијењена и конструкцијски прилагођена за пријевоз пчела, регистрација, технички услови коришћења регулисана су Законом о сигурности саобраћаја у BiH ("Службени гласник BiH", бр. 6/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13 и 8/17) и подзаконским прописима које доноси Федерално министарство промета и комуникација.
- (2) Општинска служба ће у сарадњи са удружењима пчелара водити евидентију пчеларских возила, а иста ће садржавати податке о пчелару, врсти возила, карактеристикама возила, као и другим неопходним подацима о утврђивању статуса возила.

Члан 21.

(Пријевоз пчела)

- (1) Пчеле је дозвољено превозити у одговарајућим пријевозним средствима, при кому лета и стабилност кошница током пријевоза, због сигурности саобраћаја, заштите људи и добробити пчела, морају бити осигурана на начин да пчеле не могу излазити из кошница.
- (2) Пчелиње заједнице које се селе на испашу морају обавезно имати пратиоца пчелара.
- (3) Пакетни ројеви и матице с пчелама пратиљама које се превозе не требају имати пратиоца.

ПОГЛАВЉЕ V - КАТАСТАР ПЧЕЛИЊИХ ПАША

Члан 22.

(Пашни ред и катастар пчелиње паше)

- (1) Пчелиња паша се организира у оквиру природних и других могућности за искориштавање на одређеном подручју и мора бити уређена са пашним редом или планом и распоредом пчелињих заједница на сезонске испаше општинских служби.
- (2) Катастар пчелињих паша је база података о просторном распореду и процентуалном учешћу медоносног биља и пчелињих заједница и обавезна је подлога за уређивање испашног реда између пчелара.

Члан 23.

(Садржак катастра)

- (1) Катастар пчелиње паше успоставља и води Федерално министарство у сарадњи са надлежним општинским службама.
- (2) Унос и ажурирање података у Катастар пчелиње паше врши надлежна општинска служба у сарадњи са удружењима пчелара са подручје општине.
- (3) Катастром пчелињих паша се одређује:
  - a) распоред и хектарска површина пашног извора у укупном биљном саставу на том подручју;
  - b) природа испаше, која може бити опрашивачки сервис, развојна испаша, економска испаша, или испаша за одржавање која омогућује презимљавање или допуњавање зимских залиха за пчеле;
  - c) предвиђено вријеме медења;
  - d) смјештај свих сталних пчелињака на том подручју и тачан број кошница;
  - e) препоручени број кошница које се могу доселити и препоручене локације на том подручју у вријеме појединих испаша.
- (4) Катастар пчелињих паша ће се успоставити најкасније у року од 5 година, односно када се успоставе технички услови за његову израду.
- (5) Надлежне општинске службе ће, до успоставе катастра пчелињих паша, у сарадњи са удружењем пчелара направити План и распоред пчелињих заједница на сезонске испаше имајући у виду капацитет одређених локација и стање пчелињих испаша те о томе обавијестити пчеларе најбржим путем.

ПОГЛАВЉЕ VI - ЗАШТИТА ПЧЕЛА ОД СРЕДСТАВА ЗА ЗАШТИТУ БИЉА

Члан 24.

(Мјере заштите)

- (1) Коришћење средстава за заштиту биља проводи се у складу са Правилником о обавезама корисника фитофармацеутских средстава ("Службени гласник BiH", број 101/2012).

- (2) Пчелар је дужан подузети мјере заштите пчелињих заједница након добивања обавјештења о хемијском третирању биља у околини пчелињака.
- (3) Ако власник пчелињака не предузме мјере заштите из претходног ставка, нема право захтијевати накнаду штете која би могла настати угинућем пчела.
- (4) Производни погони који се баве прерадом воћа, грожђа и других сличних производа, кад су у стању штетним за здравље пчела (врење и слично) морају кориштену онечишћену амбалажу држати у затвореним просторијама или је на други начин учинити недоступним пчелама.

ПОГЛАВЉЕ VII - СУЗБИЈАЊЕ ПЧЕЛИЊИХ БОЛЕСТИ

Члан 25.

(Брига о здравственом стању пчела)

Пчелар је дужан трајно водити бригу о здравственом стању пчелињих заједница тако да:

- a) проводи редовну контролу стања пчелињих заједница,
- b) одржава хигијену на пчелињаку и при раду са пчелама,
- c) осигурава пчелињим заједницама редовно снабдијевање квалитетном храном и чистом водом,
- d) редовно води бригу о ступњу нападности пчелињих заједница са вароом и проводи потребна лијечења против варое,
- e) води евидентију свих активности за сваку пчелињу заједницу,
- f) води бригу о квалитети пчелињих матица,
- g) подузима посебне мјере ради спречавања појаве грабежи,
- h) излучује болесне пчелиње заједнице, које се никад не смију повезати са другим заједницама,
- i) осигурава одговарајући волумен кошнице у односу на снагу пчелиње заједнице
- j) узимљава здраве и јаке пчелиње заједнице.

Члан 26.

(Контрола здравственог стања пчела)

- (1) Пчелар је обавезан едуцирати се за познавање симптома најзначајнијих болести и штетника пчела.
- (2) Приликом сваког прегледа пчелињих заједница, пчелар треба редовно пратити могуће симптоме који указују на присуство неке од болести или штетника те уз појаву сумње на болест обавијестити ветеринара односно подузети мјере за превентивно дјеловање.
- (3) Удружења и Савез пчелара посебно воде бригу о упознавању пчелара са најзначајнијим болестима и штетницима, системском праћењу кретања болести и штетника, губитака пчелињих заједница те законским прописима о заштити пчела од болести.

Члан 27.

(Сузбијање болести пчела)

- (1) Сузбијање заразних пчелињих болести је обавеза власника пчелињих заједница, ветеринарске организације и ветеринарске инспекције.
- (2) У случају појаве првих знакова опасних заразних болести (Америчка гњилота и др.) или сумње на болест, пчелар је дужан одмах:
  - a) пријавити надлежној ветеринарској организацији сумњу на оболење,

- b) омогућити несметани рад органа, који врши преглед пчела по налогу ветеринарске инспекције и пружати му сву потребну помоћ.
- (3) Пчелари су обавезни проводити мјере заштите пчела прописане Програмом мјера здравствене заштите животиња и њиховог провођења у текућој години који доноси надлежни орган у БиХ.
- (4) Пчеларске организације сарађују са ветеринарском инспекцијом код спровођења превентивних мјера у циљу спречавања појаве пчелињих болести.

Члан 28.

(Примјена упутства о лијеку)

Пчелари су обавезни, у циљу заштите здравља људи и животне средине:

- a) при лијечењу пчелињих болести употребљавати регистроване лијекове на основу упутства, односно одлуке ветеринарске службе, како би се спријечило њихово присуство у меду и другим пчелињим производима;
- b) стављати у промет само оне пчелиње производе који не могу угрозити здравље људи у складу са Правилником о меду и другим пчелињим производима ("Службени гласник БиХ", бр. 37/09, 65/10 и 25/11).

ПОГЛАВЉЕ VIII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 29.

(Провођење правилника)

- (1) Надлежни органи ће пратити провођење одредби овог Правилника у складу са чл. 52., 53. и 54. Закона о сточарству ("Службене новине Федерације БиХ", број 66/13).
- (2) Прописи који уређују ову област донесени од стране кантона и општина морају се ускладити са овим Правилником у року од годину дана од ступања на снагу овог Правилника.

Члан 30.

(Ступање на снагу)

Овај Правилник ступа на снагу наредног дана од дана објаве у "Службеним новинама Федерације БиХ".

Број 03-1-24/1-658-1/18

18. априла 2018. године

Сарајево

Министар

Мр sci Шемсудин Дедић, с. р.

ПРИЛОГ I

Име и презиме/назив пчелара

Јединствени идентификациони број пчелињака (ЈИБП)

Адреса

Телефон

100

ANSWER

ЗАХТЈЕВ

Обраћам Вам се овим захтјевом да ми у складу са важећим прописом, одобрите смјештај покретног пчелињака на територији општине.

Жедим преселити пчелињак са покажије:

Кодим преселни пчелинци за локације:	
Општина	Број пчелинских друштава/кошница
Катастарска општина	Катастарска честица број

На съедену покацију:

На следећу локацију:			
Општина		Број пчелињих друштава/кошница	
Катастарска општина		Катастарска честица број	
ГИС X и Y координате			
Планирано вријеме боравка пчела на траженој локацији	Од:	До:	Укупно дана

Предвиђена релација, тј. траса пута којом се намјерава превозити пчелињак

Име и презиме пратиоца пчела

ИЗЈАВА

Под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу изјављујем да пчеле у наведеном пчелињаку не садрже промијене карактеристичне за болест Америчка гњилоба пчелињег легла.

У , дана 20 године.

Подносилац захтјева:

Прилог: Сагласност власника земљишта
Свједоца о здравственом стању пчела

ПРИЛОГ II**Образац за упис/брисање података у Регистру пчелара и пчелињака Федерације БиХ**

Јединствени број пољопривредног газдинства БПГ :	<input type="text"/>										
--	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

ЈМБ пчелара или ИД број за обрте и правна лица:	<input type="text"/>										
---	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Име и презиме / Назив правног лица:	<input type="text"/>
Општина и кантон пребивалишта / сједишта:	<input type="text"/>
Адреса:	<input type="text"/>
Телефон Факс Е-маил:	<input type="text"/>
Одговорно лице: (испуњавају обрти и правни субјекти)	<input type="text"/>
ЈМБ одговорног лица (испуњавају обрти и правни субјекти)	<input type="text"/>

Сталне локације пчелињака:

Општина	катастарска општина	Број парцеле	ГПС X;	ГПС Y;	Број кошница	Тип (стационарни / селећи)

Број пчелињих заједница и типови кошница - ЛР ДБ Нуклеуси АЖ Остале Плетаре и сл

Тип кошнице (сви пчелињаци укупно)	Број пчелињих заједница
ЛР	
ДБ	
АЖ	
УКУПНО ЗАЈЕДНИЦА:	

У _____, ____ 201 ____ године.

Пчелар :

Општински службеник

ПРИЛОГ III

Образац за промјену података у Регистру пчелара и пчелињака ФБиХ

Сталне локације пчелињака:

Број пчелињих заједница и типови кошница - ЛР ДБ Нуклеуси АЖК Остале Плетаре и сл

Број пчеличких заједница и типови кошнице	ИМД Културе РС Стала Панчаре и сн.
Тип кошнице (сви пчелињаци укупно)	Број пчелињих заједница
ЛР	
ДБ	
АЖ	
УКУПНО ЗАЈЕДНИЦА:	

у _____, 201__ године.

Пчелар:

Општински службеник